

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра практичної психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри практичної психології

Людмила ВАРАВА
Людмила ВАРАВА
«27» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВДП 2.2.4 «ІНКЛЮЗИВНА ПЕДАГОГІКА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ»

Освітньо-професійна програма Початкова освіта
спеціальність 013 Початкова освіта
факультет іноземних мов

2020-2021 рік

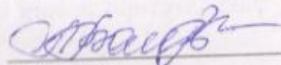
Робоча програма навчальної дисципліни «Інклюзивна педагогіка початкової освіти» для здобувачів вищої освіти за ОС «Бакалавр» спеціальністю 013 Початкова освіта (освітньо-професійна програма 01 Освіта). 17 с.

Розробник: Мойсеєнко Р.М. – кандидат пед. наук, доцент кафедри педагогіки та освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри практичної психології

Протокол від “27” серпня 2020 року № 1

В.о. завідувач кафедри практичної психології

(підпис)

(Людмила ВАРАВА)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 4	Галузь знань: 01 Освіта	Вибірковий компонент ОП	
Модулів: 2	Спеціальність: 013 Початкова освіта (освітня програма Початкова освіта)	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 3		4-й	4-й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: виконання різнорівневих професійно орієнтованих завдань		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		8-й	8-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітній ступінь: бакалавр	24 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	6 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		64 год.	94 год.
Індивідуальні завдання: год. 12			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 40/60%;

для заочної форми – 20/80%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування професійних компетенцій майбутніх учителів початкових класів в процесі засвоєння теоретико-методологічних, нормативно-правових та організаційно-методичних засад інклюзивної освіти в Україні; формування уявлень щодо особливостей навчання учнів з особливими освітніми потребами в умовах закладу загальної середньої освіти.

Завдання:

- 1) надання базових знань з основ педагогіки інклюзивного навчання;
- 2) розкриття сутності, форм та механізмів здійснення інклюзивного навчання;
- 3) озброєння головним підходам та особливостям планування, організації та моделювання інклюзивного навчання в початковій школі;
- 4) формування навичок аналітичної, креативної та інноваційної діяльності щодо здійснення інклюзивного навчання;
- 5) практичне оволодіння спеціальними освітніми і фаховими техніками керівництва процесом навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами;
- 6) формування у студентів уявлень про формування уявлень про партнерську взаємодію суб'єктів інклюзивного навчання;

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Навчальна дисципліна «Інклюзивна педагогіка початкової освіти» входить до вибіркової компоненти освітньої програми «Початкова освіта».

Передумови для вивчення дисципліни «Інклюзивна педагогіка початкової освіти»: оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін: «Основи психології», «Педагогіка з практикумом у початковій школі», «Вікова й педагогічна психологія».

Результати навчання. Відповідно ОПП «Інклюзивна педагогіка початкової освіти» як навчальна дисципліна забезпечує формування та розвиток таких компетентностей:

Інтегральна: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності: здатність діяти громадянські свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміти застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових відносин, дотримуватися основ безпеки професійної діяльності та здорового способу життя (ЗК1); здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства; спілкуватися рідною та іноземною мовами усно та письмово (ЗК3); здатність взаємодіяти з громадськістю, батьками учнів, ЗМІ, демонструючи професійно-педагогічні якості, виявляючи навичками публічного мовлення і аргументації (ЗК5).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

Психологічні компетентності:

Диференціально-психологічна компетентність. Здатність до застосування знань про особливості засвоєння навчального матеріалу учнями початкової школи у відповідності з їхніми індивідуальними та віковими характеристиками; вміння застосовувати ці знання при моделюванні ситуацій навчання, виховання й розвитку молодших школярів.

Соціально-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості комунікативної діяльності учнів класу, взаємостосунки вчителя та учнів, закономірності педагогічного спілкування, соціальної ситуації, ситуацій міжособистісної взаємодії; вміння застосовувати ці знання у моделюванні освітнього процесу в початковій школі.

Аутопсихологічна. Здатність до адекватного усвідомлення особистісно-професійних якостей, самопізнання, самооцінки як підґрунтя формування критичного, гуманістично-зорієнтованого мислення, емоційної усталеності, екстраверсії, розвитку проникливості; сформованість психологічного мислення; здатність до самоусвідомлення, саморозвитку, вдосконалення педагогічної діяльності з високим рівнем автономності.

Психологічно-фасилітативна компетентність. Здатність до усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я дитини; здатність сприяти творчому становленню молодших школярів та їхній індивідуалізації.

Педагогічні компетентності:

Організаційна. Здатність до створення безпечних, психологічно комфортних та толерантних умов освітнього процесу; здатність до створення здоров'язбережувального освітнього середовища, зорієнтованого на особистісний, творчий і духовний розвиток учнів; здатність до змістового наповнення освітнього середовища відповідно до вимог Державного стандарту початкової освіти; здатність до збереження, дотримання та розвитку встановлених в організації (установі) правил, цінностей та традицій; здатність до урахування при створенні освітнього середовища індивідуальних потреб учнів.

Проектувально-моделювальна. Здатність моделювати та організовувати процес навчання предмету/освітньої галузі в початковій школі; спроможність учителя обирати необхідні.

Рефлексія та професійний саморозвиток. Здатність до усвідомлення своєї ролі як педагога початкової освіти, системи цінностей, мети та завдань професійної діяльності вчителя; здатність до аналізу власної професійної діяльності щодо реалізації поставлених цілей та завдань; здатність до визначення сильних і слабких сторін власної педагогічної діяльності; здатність до самооцінювання результатів педагогічних впливів із забезпечення якості діяльності з навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до усвідомлення потреби в саморозвитку з метою набуття додаткових професійних компетентностей; здатність до планування заходів щодо досягнення власних цілей щодо професійного розвитку; готовність брати участь в роботі творчих груп, методичних об'єднань учителів початкових класів; здатність до відстеження

власного фізичного, психічного (інтелектуального та емоційного) духовного (морального) та соціального здоров'я, намагання досягнення їх рівноваги шляхом оптимізації витрат робочого часу і енергії.

Проведення педагогічних досліджень. Здатність до визначення методичної теми самоосвіти, обґрунтування її актуальності, мети, завдань та інших ознак дослідження; здатність до вивчення літератури з методичної теми самоосвіти, з метою визначення шляхів підвищення ефективності її розв'язання; здатність до формулювання основних ідей дослідження; здатність до розроблення систем начальних завдань/систем уроків тощо, з метою реалізації основних ідей дослідження; здатність до апробації на практиці розроблених систем начальних завдань/систем уроків тощо; здатність до оцінювання ефективності розроблених систем начальних завдань/систем уроків тощо; здатність до підведення підсумків, висновків.

Відповідно ОПП «Інклюзивна педагогіка початкової освіти» як навчальна дисципліна сприяє досягненню таких навчальних результатів:

- засвоєння знань психології та педагогіки, змісту й вимог Державного стандарту початкової освіти, теорії початкової освіти, методик та методів навчання та виховання молодших школярів, можливостей і умов їх застосування для підвищення ефективності освітнього процесу (РН1);
- основних законодавчих документів у сфері охорони праці в галузі освіти, особливості організації охорони праці молодших школярів; вміння управляти їх діями щодо запобігання виникненню нещасних випадків (РН 4);
- видів контролю успішності учнів початкової школи, вимог і умови їх проведення у молодших класах технології підготовки дитини до школи, визначення її готовності до шкільного навчання (РН6);
- аналізувати основні напрями реформування освіти в Україні; формулювати проблеми й оцінювати переваги і загрози проведення реформ початкової освіти (РН7);
- визначати соціально-психологічні чинники розвитку й формування особистості молодшого школяра (РН9);
- організація ефективної навчально-виховної діяльності й педагогічного спілкування, співпрацювати для досягнення поставленої мети, знаходячи при цьому шляхи взаємодії зі всіма суб'єктами освітнього середовища (РН 16);
- орієнтуватися на всіх учасників освітнього середовища в організації комунікації, враховувати їх індивідуальні особливості й потреби (РН 17);
- здійснення етично виправданої професійної поведінки в різних ситуаціях педагогічної діяльності (ситуаціях ризику, конфлікту, морального вибору тощо) (РН 18);
- забезпечення права учнів та їх батьків у відповідності до нормативно-правової бази в галузі освіти й Статуту навчального закладу (РН 19).

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інклюзивної педагогіки

Тема 1. Інклюзивна освіта як модель соціального устрою

Вступ до навчального курсу: програма, структура та очікування. Визначення понять «інтеграція», «соціальна інтеграція», «освітня інтеграція», «інклюзія», «інклюзивна освіта», «інклюзивне навчання», «порушення психофізичного розвитку», «особливі потреби» та ін. Інклюзивна освіта як модель соціального устрою.

Історичне підґрунтя інклюзивної освіти. Історія спеціальної освіти й інклюзії. Еволюція ставлення суспільства та держави до осіб з психофізичними порушеннями й становлення системи спеціальної освіти. Соціальна та медична моделі порушень психофізичного розвитку.

Основні принципи інклюзивної освіти. Досвід реалізації інклюзивної освіти в країнах Європи.

Тема 2. Нормативно- правове забезпечення інклюзивної освіти

Міжнародні організації, що формують політику в галузі інклюзивної освіти. Основні міжнародні документи в галузі інклюзивної освіти. Саламанська декларація та документи ООН і ЮНЕСКО. Конвенція ООН про права людей з інвалідністю.

Освітні закони України. Законодавче та нормативно-правове забезпечення освіти осіб з обмеженими можливостями здоров'я.

Сучасна освітня нормативно-правова база (положення про спеціальну школу, положення про ПМПК, положення про індивідуальне навчання, порядок організації інклюзивного навчання закладах загальної середньої освіти).

Аналіз українського законодавства щодо забезпечення рівного доступу дітям з психофізичними порушеннями до якісної освіти. Історія законодавчого визнання права на здобуття освіти громадян України. Освіта дітей з особливими потребами за часів незалежності України: етапність у стратегічному вимірі.

Тема 3. Особливості розвитку особистості з обмеженими можливостями здоров'я

Закономірності розвитку особистості. Основними факторами розвитку виступають: спадковість, середовище, виховання, діяльність. Поняття «норма» і «відхилення» у розвитку дитини. Розвиток психіки дітей з обмеженими можливостями здоров'я. Розвиток емоційної сфери молодшого школяра з різними видами дизонтогенезу. Розвиток конативної сфери у дітей з нозологіями.

Тема 4. Професійна діяльність учителя в умовах інклюзивного середовища

Методологічна основа соціально-педагогічної діяльності як засобу інклюзивного навчання. Сутність соціально-педагогічної діяльності вчителя

початкових класів. Закономірності, принципи, функції та напрями соціально-педагогічної діяльності вчителя початкових класів в умовах інклюзивної освіти. Професійна компетентність вчителя початкових класів при виконанні соціально-педагогічної діяльності в інклюзивному класі. Професійна готовність вчителя початкових класів у сфері інклюзивного навчання

Змістовий модуль II ***Теорія інклюзивної освіти та навчання***

Тема 1. Дидактика інклюзивного навчання

Предмет і завдання дидактики інклюзивного навчання, її категорії. Формування ключових компетентностей учнів загальної середньої освіти.

Цілісний освітній процес інклюзивного навчання, його компоненти. Сутність, мета і завдання інклюзивного навчання. Підготовка вчителя до організації навчального процесу в умовах інклюзивного середовища закладу загальної середньої освіти. Педагогічна діагностика як етап підготовки до освітнього процесу. Попередня підготовка до освітнього процесу. Безпосередня підготовка до процесу.

Тема 2. Зміст інклюзивної освіти

Державний стандарт початкової загальної середньої освіти. Нормативні документи змісту інклюзивної початкової освіти. Типовий навчальний план, курикулум. Індивідуальна навчальна програма учня з особливими освітніми потребами. Особливості організації та управління навчанням учнів з особливими освітніми потребами. Командний підхід та асистування в реалізації інклюзивного навчання. Асистент учителя в системі відносин співробітництва. Завдання та кваліфікаційні характеристики асистента вчителя.

Тема 3. Форми організації інклюзивного навчання

Форми організації навчання. Класифікація форм організації інклюзивного навчання. Урок як основна форма організації інклюзивного навчання. Структура інтерактивного уроку в інклюзивному класі Нової української школи: Форма взаємодії вчителя і учні.

Спеціальні форми інклюзивного навчання. Традиційне інтенсивне навчання. Кооперативне навчання. Формування когнітивних стратегій.

Диференційований процес навчання в інклюзивному класі. Диференційоване навчання. Диференційоване викладання.

Тема 4. Методи і засоби інклюзивного навчання

Сутність, функції та структура методу. Класифікація методів навчання. Загальні методи навчання. Інноваційні методи навчання. Спеціальні методи навчання. Інтенсивні методи розвитку когнітивної сфери. Методи розвитку і корекції емоційної сфери. Методичні прийоми корекції конативної сфери молодших школярів. Критерії вибору методів навчання. Засоби навчання:

предметні, ілюстровані, технічні. Інноваційні методи навчання. Інтерактивний метод. Арт-терапія.

Тема 5. Дидактичне діагностування учнів в інклюзивному класі

Сутність компонентів діагностування в умовах інклюзивного навчання. Контроль як складова дидактичного діагностування. Принципи та функції контролю. Види перевірки успішності учнів: попередня, поточна, тематична, підсумкова. Оцінка успішності досягнень учнів. Рівні навчальних досягнень: Потрфоліо учнів як засіб оцінювання індивідуальних досягнень. Вимоги до портфоліо. Структура портфоліо.

Змістовий модуль III.

Організація професійної діяльності вчителя початкових класів в умовах інклюзивного навчання

Тема 1. Педагогічна діагностика як етап підготовки до освітнього процес

Поняття про педагогічну діагностику та педагогічний діагноз. Мета проведення діагностики дитини. Комплексна діагностика. Соціально-педагогічна діагностика, її складові. Опрацювання результатів діагностики. Методики визначення готовності дітей до школи за параметрами: 1) психолого-соціальна; 2) розвиток шкільно-значущих психофізіологічних функцій; 3) розвиток пізнавальної діяльності; 4) стан здоров'я. Визначення рівнів готовності дитини до школи.

Тема 2. Корекційно-розвивальна робота як складова інклюзивного навчання

Координація діагностики та корекції. Основні поняття та категорії. Основні напрями діяльності сучасних психолого-медико-педагогічних центрів. Принципи корекційно-розвивальної роботи. Основні моделі корекції: загальна, типова, індивідуальна. Принципи побудови корекційно-розвивальних програм. Основні етапи психокорекційного впливу на дитину: діагностичний, корекційний, оціночний, прогностичний.

Тема 3. Роль сім'ї в процесі інтегрування дитини з особливими освітніми потребами в соціокультурне середовище

Батьки та інклюзія: приклади справжнього педагогічного партнерства. Сутність педагогічного співробітництва вихователів та батьків дітей. Командний підхід у навчально-виховному процесі. Роль батьків в оцінюванні розвитку своєї дитини. Завдання батьків як членів навчальної команди. Налагодження стосунків з педагогами та персоналом школи. Обмін конструктивною інформацією. Допомога громадських організацій та соціальних служб. Батьки – активні учасники шкільної громади.

Тема 4. Соціальне виховання дітей в умовах інклюзивної освіти

Проблема налагодження гуманних, партнерських стосунків між усіма учасниками навчально-виховного процесу в умовах інклюзивної освіти.

Соціальне виховання дітей молодшого шкільного віку та шляхи подолання упередженого ставлення до дітей з особливими потребами.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль I												
Теоретичні основи інклюзивної педагогіки												
Тема 1. Інклюзивна освіта як модель соціального устрою	9	2				7	9	2				7
Тема 2. Нормативно-правове забезпечення інклюзивної освіти	9	2	2			5	9		2			7
Тема 3. Особливості розвитку особистості з обмеженими можливостями здоров'я	9	2	2			5	9					9
Тема 4. Професійна діяльність учителя в умовах інклюзивного середовища	9	2	2			5	9					9
Разом за змістовим модулем 1	36	8	6			22	36	2	2			32
Змістовий модуль II												
Теорія інклюзивної освіти, навчання та виховання												
Тема 1. Дидактика	9	2	2			5	9	2				7

інклюзивного навчання												
Тема 2. Зміст інклюзивної освіти	9	2	2			5	9		2			7
Тема 3. Форми та методи навчання учнів в інклюзивному класі	9	2				7	9					9
Тема 4. Дидактичне діагностування учнів в інклюзивному класі	9	2	2			5	9		2			7
Разом за змістовим модулем 2	36	8	6			22	36	2	4			30
Змістовий модуль III Організація професійної діяльності вчителя початкових класів в умовах інклюзивного навчання												
Тема 1. Педагогічна діагностика як етап підготовки до освітнього процес	9	2	2			5	9	2				7
Тема 2. Корекційно-розвивальна робота як складова інклюзивного навчання	9	2	2			5	9		2			7
Тема 3. Роль сім'ї в процесі інтегрування дитини з особливими освітніми потребами в соціокультурне середовище	9	2	2			5	9	2				7
Тема 4.	9	2	2			5	9					9

Соціальне виховання дітей початкової школи в умовах інклюзивної освіти												
Разом за змістовим модулем 3	36	8	8			20	36	4	2			30
Модуль 2												
ІНДЗ			-	-	12	-					12	
Усього годин	120	24	20		12	64	120	8	8		12	92

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Нормативно-правове забезпечення організації інклюзивного навчання дітей у міжнародній практиці	2	
2	Соціально-педагогічна діяльність вчителя початкових класів	2	2
3	Особливості соціалізації, соціальної адаптації та інтеграції в соціум дітей з особливостями психофізичного розвитку	2	2
4	Система закладів освіти для навчання учнів з обмеженнями життєдіяльності	2	
5	Організації навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти	2	
6	Інноваційні методи навчання	2	
7	Урок в інклюзивному класі	2	2
8	Корекційно-розвивальна робота як складова інклюзивного навчання	2	
9	Співробітництво громадських організацій та соціальних служб з інклюзивним закладом загальної середньої освіти.	2	
10	Соціальне виховання дітей з особливостями психофізичного розвитку	2	
	Всього	20	8

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено	

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні категорії інклюзивної освіти. Складання глосарію.	5
2	Міждисциплінарні зв'язки інклюзивної педагогіки з іншими навчальними дисциплінами	5
3	Нормативно-правова база інклюзивної освіти	5
4	Фактори, що регулюють поведінку особистості, узгоджують її дії та вчинки	6
5	Сучасні підходи до реалізації системи інклюзивної освіти у закладах загальної середньої освіти в Україні	5
6	Організація освітнього процесу у закладі освіти, в якій реалізується інклюзивне навчання	5
7	Завдання, функції асистента вчителя та асистента учня	5
8	Досвід та проблеми реалізації інклюзивної освіти в практичній діяльності вчителя початкової школи	5
9	Структура інтерактивного уроку в інклюзивному класі Нової української школи	6
10	Положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої освіти	6
11	Психолого-педагогічна характеристика учня	5
12	Міжнародний досвід реалізації інклюзивної освіти у навчальних закладах	6
	Всього	64

9. Індивідуальні завдання

На основі аналізу науково-методичної літератури, педагогічної преси підготувати реферати за нижче вказаною тематикою:

1. Сучасні тенденції розвитку інклюзивної освіти в Україні.
2. Міжособистісні стосунки учнів початкових класів в інклюзивному середовищі.
3. Характер та зміст взаємодії у процесі інклюзії.
4. Співпраця між педагогами та батьками у процесі інклюзії.
5. Роль педагогів початкової школи у процесі інклюзивного навчання.
6. Основні принципи командного підходу в інклюзивній освіті.
7. Нормативно-правова база інклюзивної освіти: аналіз українського законодавства.

8. Нормативно-правова база інклюзивної освіти: аналіз міжнародного законодавства.

9. Характеристика зарубіжних науково-практичних підходів щодо інклюзивної освіти дітей, які потребують корекції психофізичного розвитку.

10. Роль інклюзивного середовища у формуванні особистості дітей із особливими освітніми потребами.

11. Специфіка моніторингу індивідуальних досягнень учнів молодшого шкільного віку з психофізичними порушеннями в умовах інклюзивного навчання.

12. Програмно-методичне забезпечення інклюзивної освіти в практиці роботи вчителя початкової школи.

13. Моделі реалізації інклюзивної освіти в умовах закладу загальної середньої освіти.

Загальні вимоги до виконання:

1. Індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький характер;

2. Тип індивідуального завдання – реферат;

3. Виконується ІНДЗ з дотриманням всіх технічних вимог до письмових робіт. Текст має бути надрукований на принтері через 1,5 міжрядкових інтервали на одному боці аркуша білого паперу формату А4. Шрифт Times New Roman, 14 пт. Текст розміщується на сторінці, яка обмежується полями: ліве – 25 мм, нижнє, верхнє – 20 мм, праве – 15 мм. За обсягом ІНДЗ має складати 15-20 сторінок. ІНДЗ починається з титульного аркуша, за ним розміщують послідовно: зміст ІНДЗ, основний текст (з підзаголовками відповідно до змісту роботи), список використаних джерел (не менше 15), посилання на джерело інформації - обов'язкове.

4. Оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання: 15 балів.

10. Методи навчання

Лекції, розв'язування творчих завдань, аналіз професійних ситуацій, виконання тестових завдань. ділові та рольові ігри, розв'язання педагогічних ситуацій, перегляд відеозаписів, дискусії, самоконтроль.

11. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, вільно використовує наукову термінологію, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє

	елементарні знання окремих положень. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання ІНДЗ: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

12. Засоби оцінювання

Перевірка конспектів студентів; співбесіда зі студентами під час індивідуальних занять; консультація; тестова перевірка знань; перевірка індивідуального навчально-дослідного завдання; експрес-опитування; залік.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота												ІНДЗ	Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2				Змістовий модуль №3					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	15	100
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	8		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

1.Робоча програма навчальної дисципліни «Інклюзивна педагогіка початкової освіти» для здобувачів вищої освіти за ОС «Бакалавр», спеціальністю

013 Початкова освіта (освітньо-професійна програма 01 Освіта). 2020 р. 16 с.

2. Методичні рекомендації щодо підготовки до семінарських занять.

3. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів та виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.

4. Тестові завдання до курсу.

15. Рекомендована література

Основна

1. Будник О.Б. Інклюзивна освіта: навч. посіб. для студентів спеціальності «Початкова освіта». Івано-Франківськ: ПП Бойчук А.Б., 2015. 152 с.

2. Будяк Л. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: навчально-методичний посібник / за заг. ред. Л. Даниленко. Київ, 2007. 172 с.

3. Діти з особливими потребами у початковій школі: поради батькам. Книга 3. / За ред. В.І.Бондаря, В.В.Засенка. Київ: Науковий світ, 2006. 210 с.

4. Колупаєва А.А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: Монографія. Київ: Самміт-Книга. 2009. 272 с.

5. Колупаєва А.А. Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку у загальноосвітні навчальні заклади. Київ, 2007. 458 с.

6. Основи корекційної педагогіки: навчально-методичний посібник / Т.І.Пантюк, О.В.Невмержицька, М.П. Пантюк. 2-ге видання, доповнене і перероблене. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ, 2009. 324 с.

6. Шевців З.М. Основи інклюзивної педагогіки: підручник. Видання 2-ге, виправлене, доповнене. Львів: Новий світ -2000, 2019. 264 с.

Допоміжна

1. Бондар В. Інклюзивне навчання як соціально-педагогічний феномен. *Рідна школа*. 2011. № 3. С. 10-14.

2. Бут Т., Ейнскоу М. Індекс інклюзії: розвиток навчання та участі в життєдіяльності шкіл: посібник / пер. з англ. Київ: Плеяди, 2015. 190 с. URL: <http://www.ussf.kiev.ua/ieeditions/264> (дата звернення: 11.10.19).

3. Данилова Е.В. Інклюзивное образование как долгосрочная стратегия. *Социалитика информ.-аналит. портал*. 2007. URL: <http://socpolitika.ru/rus/conferences/3985/3986/3988/document4065.shtml>

4. Індекс інклюзії: дошкільний навчальний заклад: Навчально-методичний посібник. / Кол. упорядників: Патрикеева О.О., Дятленко Н.М., Софій Н. З., Найда Ю. М. Київ: Тов. «Видавничий дім «Плеяди». 2011. 100 с.

5. Інклюзивное образование в контексте современной социальной политики. *Воспитание и обучение детей с нарушениями развития*. 2010. № 1. URL: <http://health.best-host.ru/inclusion/>

6. Інклюзивное образование: проблемы совершенствования образовательной политики и системы: материалы Междунар. конф., 19-20 июня 2008 года. Санкт-Петербург: Изд-во РГПУ, 2008. 215с. URL: <http://socpolitika.ru/files/rus.pdf>

7. Интегрированное (инклюзивное) образование: генезис и проблемы внедрения. URL: <http://mgpu.ru/article.php?article=129>
- 8.Компанець Н. Організація роботи асистента педагога в інклюзивному середовищі за допомогою програмово-методичного комплексу. *Дефектологія*. 2013. № 3. С. 21-25.
- 9.Концепція розвитку інклюзивної освіти [Текст]. *Соціальний педагог*. 2010. № 4. С.3-6.
10. Корой Е.Ф. Особенности инклюзивного образования в республике Молдова Минский городской методический портал. Минск, 2009. URL:<http://mp.minsk.edu.by/s>
- 11.Кузава І.Б. Інклюзивна освіта дошкільників, що потребують корекції психофізичного розвитку: теорія і методика: монографія. Луцьк, ПП Іванюк В. П. 2013. 292 с.
- 12.Луговський А., Сварник М., Падалка О. Реабілітаційний супровід навчання неповносправних дітей. Луцьк: Колесо, 2008. С. 49–60.
- 13.Путівник для батьків дітей з особливими потребами : навчально-методичний посібник у 9 книгах /За заг. ред. Колупаєвої А.А. Київ : ТОВ ВПЦ «Літопис-XX» 2010. (Серія «Інклюзивна освіта»).
- 14.Саламанская декларация. Рамки действий по образованию лиц с особыми потребностями, принятые Всемирной конференцией по образованию лиц с особыми потребностями: доступ и качество. Саламанка. Испания, 7-10 июня 1994. Киев, 2000. 21 с.
- 15.Семак С. Інклюзивна освіта: сутність, поняття, термінологія. 2012. URL:<http://doshkilla.blogspot.com/2012/03/blog-post.html>.
- 16.Синьов В., Шевцов А. Нова стратегія розвитку корекційної педагогіки в Україні. *Дефектологія*. № 2. 2004. С. 6-11.

Интернет-ресурси (нормативні документи)

- 1.Державна соціальна служба для сім'ї, дітей та молоді. URL: <http://www.dessm.gov.ua>
- 2.Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти у 2020/2021 навчальному році. URL: <https://mon.gov.ua/>
- 3.МОН України. URL : <http://www.mon.gov.ua>.
- 4.Міністерство соціальної політики. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
- 5.Освіта. URL: [www. http://www.osvita.org.ua](http://www.osvita.org.ua)
- 6.Служба захисту дітей. URL: <http://www.children-ukraine.org>
- 7.Сайт з інклюзивної освіти дітей з особливими потребами в Україні. URL: <http://www.education-inclusive.com>
- 8.Методичні рекомендації щодо організації навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладах у 2018-2019 навчальному році.
[URL:mirrvopsi.at.ua/Metodrecomend/inkluz.doc](http://mirrvopsi.at.ua/Metodrecomend/inkluz.doc).

Додаток до Робочої програми навчальної дисципліни щодо внесення змін

Зміни обговорено та затверджено на засіданні кафедри практичної психології протокол № 1 від «28» серпня 2020р.

Завідувач кафедри практичної психології _____ (Варава Л.А.)

Аркуш обліку змін № та зміст пункту, до якого внесені зміни

№ п/п	№ та зміст пункту, до якого внесені зміни	Підпис викладача	ПІБ викладача